

ཡོ་ཤིང་ལ།

༡། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༡།༢༤

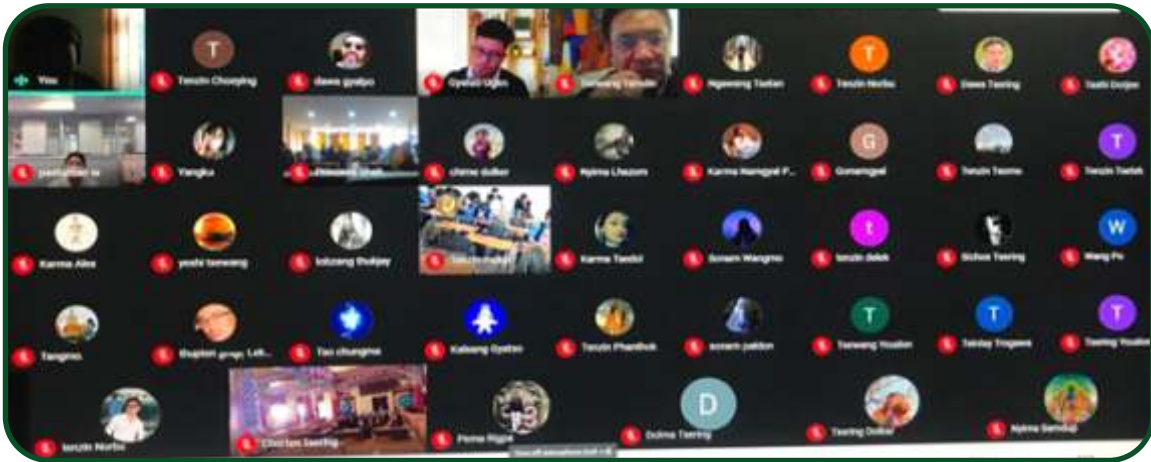
བྱི་ལོ། ༡༠༡༡

ཟླ་བ། ༡

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩་ཟླ་བ་༡༣

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༡༢ ལོ་རྒྱུ་བའི་དུས་ཚོགས་སྤང་བ་ཚེ། ༡༩༩༩་ལོ་༡༡་ལོ་༡༤

འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་བསྐྱེད་བྱ་ཐོག་ནས་གཏམ་བཤད་བསྐོ་གྲོལ་གོ་སློབ་ཁྲིམས་ལ། ༡༩༩༩་ལོ་༡༣་ལོ་༠༡

དཀར་ཆག

ཚོགས་གཙོའི་སྒྲིག་སྐྱོང་།

༡།	སྒྲིག་ཚོགས་དབུ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་༡༧༧༧ འཁོར་བའི་མཛད་སྒོ་དང་ལས་ ༣	༣
	ཁུངས་གསར་བ་དབུ་འབྱེད།	
༢།	སྒྲིག་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ ༣༧ བསྐྱོང་ཚོགས་གནང་བ། ༧	༧
༣།	ཕྱི་ལུགས་སྒྲིག་བ་ཨོ་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ལགས་སྒྲིག་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་ ༩	༩
	སྐྱོང་ཚོགས་མིར་བསྐོས་གཞག་གནང་བ།	
༤།	འཛམ་སྐྱིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་བསྐྱུང་བཅི་དང་འབྲེལ་བྱ་ཐོག་ ༩	༩
	གཏམ་བཤམ་གྱི་སྐྱོག་ལུས་པ།	
༥།	གནས་ཚུལ་སྐྱོང་བསྐྱུས། ༡༠	༡༠
༦།	ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ ༡༣	༡༣
༧།	འོང་རྒྱུའི་ལས་རིམ། ༡༥	༡༥

གསར་འཛིན་འདོན་སྐྱོང་། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲིག་ཚོགས།
 ཚོམ་སྐྱོག་འགན་འཁུར། སྒྲིག་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ། སྒྲིག་བ་ཆེ་རིང་མཚམས་གཙོ།
 སྒྲིག་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་ཆེ། སྒྲིག་རམས་བ་བསྐྱུ་སྐྱོང་དག་དབང་སྐྱོན་པ།

ཚོགས་གཙོ་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་

དེང་འཛམ་གླིང་ནང་ཉོག་དབྱིབས་གཉན་སྤོང་གི་རྣམ་པ་འགྲུར་ནས་མིའི་སེམས་ནང་འཇིགས་དྲངས་ཀྱིས་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་སྤང་པོར་ཚ་བྱང་གི་ནད་བྱུང་ཚད་ནད་དེ་ཡིན་པ་བསམ་ཞིང། སྤོང་ཁང་དུ་བཏོག་དུས་སྤོང་བཅོས་
 ཚེད་འགོ་རྒྱུ་ལྷོ་སྤོང་བས་བལ་ཞིང་ཡིད་ལ་ལྷ་སྤོང་དཀོན་མཆོག་ལས་མཐུན་པའི་དུས་འདིར། རང་རིགས་མདུན་
 མོན་ཞབས་ལུ་གཙོ་སྤོང་མང་ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལུས་སེམས་རྒྱས་གསོའི་སྤོང་དང། རིམས་སྤང་
 སྤང་འཁོར་ལུས་ལ་བཅངས་ནས་ནད་ཡམས་འདིར་གདོང་ལེན་དང་མི་མང་གི་འགོད་བསྐྱོན་བདེ་འཇགས་ཚེད་ཉིན་
 མཚན་ལྷོས་མེད་ཞབས་ལུ་བསྐྱབ་བཞིན་པ་མཐོང་དུས་རང་མི་རིགས་ལ་སྤོང་བ་དང་གསོ་བ་རིག་སྤོང་གིས་སྤོང་
 འགོག་པན་བསྐྱེད་ལ་སྤང་ལས་ཚད་མཐོའི་གདེང་འཇོག་གིས་རྒྱ་གར་གཙོ་སྤོང་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་རྒྱ་བོད་སྤོང་གིས་ལབ་
 བད་སྤོང་སྤོང་སྤོང་ལུགས་ལ་གསོ་བཅོས་ཀྱི་གོ་སྐབས་དང་རེ་བ་ཚེན་པོ་ཞིག་བཅངས། འོན་ཀྱང་སྤོང་སྤོང་
 ལུགས་ནི་ལོ་ངོ་སྤོང་ལུགས་ནས་གསོ་བཅོས་ཉམས་སྤོང་ཅམ་མ་ཟད་དོན་དངོས་སྤོང་འགོག་གསོ་བཅོས་ལ་པན་རྒྱས་
 ཚེན་པོ་ཐོན་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་སྤོང་སྤོང་ལ་ནད་གི་ཁྲིམས་སྤོང་ལམ་སྤོང་དང། ལྷག་པར་དེང་དུས་ཚན་རིག་ཡར་
 རྒྱས་ཚེ་ཚེར་འགོ་བའི་དུས་འདིར་སྤོང་བཅོས་ཀྱི་པན་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་གཞི་རྣམས་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་
 ལུབ་ཐོན་ཡིག་ཆ་ལས་གསལ་སྤོང་བྱ་རྒྱུའི་གལ་གནད་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་ན་གསོ་བའི་རིག་གཞུང་བསྐྱོད་གནས་གཙོ་
 ཚོགས་སྤོང་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཐོག་ཚེད་ལས་མི་སྤོང་གསོ་སྤོང་གིས་འཆར་གཞི་དང་ལུན་པའི་ལས་འཆར་
 གོམས་པ་མདུན་སྤོང་གནད་རྒྱ་གལ་ཚེ་བ་ཡིན། དོན་ཚན་གཉིས་པ་དེ་ལུགས་ཀྱི་ལོ་འདོན་དབྱིབས་ནད་ཡམས་
 ཀྱིས་མི་བྱངས་ས་ཡ་ལྷག་འཆི་བདག་གི་ཁར་དེད་པའི་འཆི་རྒྱུན་ལ་ལྷ་ཞིབ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་
 རྒྱུན་དུ་ལྷག་རྒྱུང་སྤོང་འཆོངས་དང་ཟ་ལུ་གཙོ་སྤོང། དབྱུགས་མི་བདེ་བ་དང་སྤོང་གི་ནད་གཞི་སོགས་སྤོང་གཉན་

ཉེ་ལོར་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་གཤམ་ཆེ་དོན་ཆེར་བཅིས་
 བས་མེབས་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། རིམ་བཤས་
 ལྷན་ཚོགས་དེ་ཉམས་སྲུང་སོང་ནས་བསྐྱར་དུ་སྤྱི་
 འཇུག་ལྷན་ཚོགས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགའ་ལ་
 ལྷ་མ་དགོས་པ་ཞིག་གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད་
 ཅེས་གསུངས། གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནང་
 སྤྱི་སྐྱེར་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བཟོ་གསལ་ཡོད་རེད། གསོ་བ་
 རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་འགྲན་བསྐྱར་དང་
 ཆོང་གི་རོ་བའི་ཐོག་ནས་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ལ་མན་ཐོགས་
 སྤུང་དགོས་པའི་ཐོག་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་
 བས་སྐྱོབ་གསོ་ལམ་སྟོན་གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་
 པོ་རེད། ང་ཆོའི་སྐྱོན་གཞུང་དེར་དང་བ་དང་། དད་པ།
 གུས་པ། ཡིད་ཆེས་ཐོག་ནས་སྐྱོན་གཞུང་གཉིད་པར་
 ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། སྤྱི་ལུགས་པའི་སྐྱོན་
 བཤམ་བཞིན་གནས་སྐབས་ན་ཆོ་དམ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མིན་
 པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་
 བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་བེད་སྤྱོད་ལོག་པ་གཏོང་སྐབས་
 གསོ་རིག་ལ་སྐྱུངས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་རྩོམ་ཡིག་
 སོགས་གིས་ནས་ལན་འདེབས་གནང་དགོས་པ། ལྷག་
 པར་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡག་
 པོ་གནང་དགོས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།
 དེ་རྗེས་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་
 རྒྱུན་མཆོག་གིས་གསོ་རིག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་
 ཡག་པོ་བྱང་འདུག་པར་བསྐྱབས་བརྩོན་དང་། བོད་མིའི་
 སྤྱི་བཟོ་གསལ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགའ་ནས་དབར་མ་ཐུན་
 འགྱུར་གང་སྤུང་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་

གཤམ་ཆེར་བཅིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནས་རྒྱན་
 རྒོན་ལ་ཕན་པའི་རོགས་དཔུལ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་
 དཔུས་པའི་གཞུང་ལ་འབྲེལ་གཏུག་སྐྱོད་དམིགས་བསམ་
 རྒྱན་ལོག་སོགས་མ་ཐུན་འགྱུར་སྐྱར་ཡོད་སྐོར་གསུངས།
 གསོ་རིག་སྐྱོན་པ་དང་རིག་གཞུང་བསྟེན་གནས་ཁང་ཆོང་
 མས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འགྲན་བསྐྱར་ལྷ་སྤྱི་མིན་པ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་གཅིག་གོགས་དང་
 ཆོང་མས་རྒྱས་པ་མཉམ་སྐྱུངས་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལས་གནང་
 དགོས་ཤིག་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བའི་བཀའ་སྐོབ་གནང་བ་དང་། ལྷག་
 པར་ ལ སྤྱི་ལོར་ ལ བོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 བཀའ་སྐོབ་ལམ་སྟོན་གང་གནང་བའི་ཐོག་སྤྱིར་བཏགས་
 གུས་ནས་མགོན་པོ་གང་གིས་དུས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བཀའ་སྐོབ་
 ལམ་སྟོན་མེབས་པའི་ཐོག་ལ་གཟིགས་ཏེ་ད་ལྟའི་དུས་
 ཆོད་ལ་ལག་བསྟར་གང་སྤུང་མིན་ཐོག་དཔུང་བ་གནང་
 དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་སོགས་གསུངས་གནང་།
 མཇུག་སྐོར་མཐའ་མར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ས་
 ཚོགས་བཅར་བ་ཡོངས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷའི་གཏམ་བཤད་
 གནང་རྗེས་ལྷ་རྩའི་མཇུག་སྐོར་ལེགས་སྤུང་བྱུང་།
 མཇུག་སྐོར་གོལ་རྗེས་ཉིན་རྒྱབ་གསོ་བ་རིག་པ་རིག་པའི་
 ཉིན་མོ་སྐྱུང་ཚེའི་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱུའི་ཐོག་ནས་
 གསོ་བ་རིག་པ་དང་། རྒྱ་གར་ཆེ་ཡི་རིག་ཀྱི་སྤྱི་
 ལྷན་ལུགས། ཁ་ཆེའི་སྐྱོན་ནམ་ལུ་རྒྱ་ལོ་སྐྱོན་ལུགས་
 ལས་རིམ་སྐྱར་ཆགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཐོག་གཏམ་བཤད་དང་
 བཟོ་སྐྱེད་གནང་རྗེས་ཉིན་རྒྱབ་རྒྱ་ཆུ་ཆོད་ ལ། ལ། ཐོག་
 ལས་རིམ་མཇུག་སྤྱི་ལ་གནང་ནས་དཔུ་བརྗེས་པའི་ཉིན་
 མོ་སྐྱུང་བཅི་ལེགས་སྤུང་བྱུང་།

༡། ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༣༧ བསྐོར་ཚོགས་གནང་བ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གྲུབ་སྟོབས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་གཞི་དོན་ཚན་ ༡༣ དགོངས་དོན་ལོ་རེར་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་བསྐོར་ཚོགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༣༧ པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དུ་བསྐོར་ཚོགས་ཞུས་ཡོད། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ལ་འདུས་པའི་ལྷ་བ་ལྷའི་ནང་ལས་དོན་རིམ་བུས་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་སྤྱན་གསུམ་ཞུས་ཐེངས་ཚོགས་འདུའི་གོ་སྐོར་གཞི་དོན་ཚན་བདུན་ཀྱི་ཐོག་གོ་སྐོར་བསྐྱར་ཐག་གཅོད་བྱུང་ཡོད། གོ་སྐོར་གཞི་དོན་ཚན་ཁོངས་ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྤྱིལ་ཡོད་པའི་གསོ་བ་རིག་སྤྱན་སྦྱོར་ཁང་གཉིས་ལ་རྟོགས་ཞིབ་གནང་བའི་ལས་བསྐྱོམས་སྤྱན་ཐོར་གཞིགས་ཞིབ་གོ་སྐོར་བསྐྱར་གྱིས་འཕམ་འགྲུངས་ཐག་གཅོད་ཞུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པའི་དེབ་སྤྱིལ་སྤྱན་པའི་ལག་འཁུར་གསར་བཟོ། དེ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་

པའི་ཉིན་མོ་སྤྱང་བཅི་ཐེངས་གསུམ་པའི་ལས་འཆར། ལྷན་ཚོགས་མ་དངུལ་གནས་སྟངས་དང་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འབོད་སོགས་གལ་ཆའི་གོ་སྐོར་གཞི་ཁག་ཅིག་ལ་གོ་སྐོར་བསྐྱར་ཐག་གཅོད་བྱུང་ཡོད། ད་ཆ་འཛམ་གླིང་ནང་གཞན་རིམས་ཀོ་མིཾ་ ༡༩ ཞུབ་གདལ་ཆེ་ཆེར་འགོ་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་གནས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྤྱི་གཞི་ལ་བཅི་སྤྱང་དང་ལྷག་པར་ས་གནས་སུ་ཚོགས་བཅར་ཆེད་བཏག་དབྱུང་དང་ས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་རྗེས་རྒྱུ་བཀག་བཞུགས་དགོས་སོགས་གནས་སྟངས་རྒྱུན་པམ་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཚོགས་འདུར་དོ་བཅར་ཞུས་པ་ལས་སྤྱི་གསལ་མཐའ་ཚོགས་མི་རྣམས་འཕྲོ་ཐོག་ནས་མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་གོ་སྐོར་ཆེད་ལ་མོས་མཐུན་གནང་ཡོད།

༢། ཕྱི་ལུགས་སྤྱན་བཏེ་རྒྱན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིར་བསྐོས་གཞག་གནང་བ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོར་ཚོགས་མི་སྤྱན་བཏེ་རྒྱན་འཛིན་ལོར་བཟང་ལགས་དགོངས་པ་ཞུས་ཐེངས་འདི་ནས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་སུ་སྤྱན་གསུམ་ཞུས་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྤྱི་གཞི་

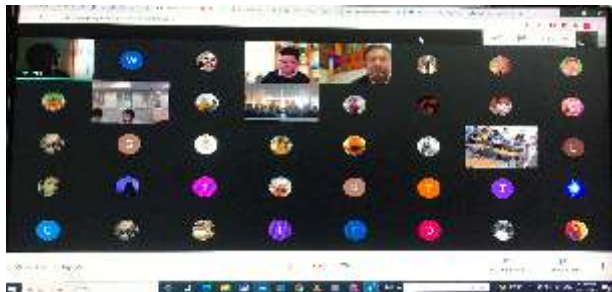
དོན་ཚན་ ༦༡༡༨། དགོངས་དོན་ཕྱི་ལུགས་སྤྱན་བཏེ་རྒྱན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོར་ཚོགས་མིར་བསྐོས་གཞག་གནང་།

སྐྱོན་པ་ཨོ་རྒྱུན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནི་བོད་ནང་བཅས་པའི་
 བོད་སྐད་ཞིག་ཏེ་ཁོང་ལོ་གཅིག་ལ་སོན་དུས་ཨ་ལགས་
 གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་འབྲིང་གནང་། རྒྱ་དུས་གོ་སྐབས་དུང་
 བོད་སྐད་ཀྱི་སྐོར་སྐོར་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་གནང་།
 དེ་རྗེས་སྤེལ་གྱི་བོད་ཀྱི་མ་ཙཱ་ལ་འབྲིང་རིམ་སློབ་ཐར་
 ཟུང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་འཛུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་སློབ་ཡོན་
 འོག་ཁོང་རྒྱ་གར་གྲུང་ཕྱོགས་སེམ་ལ་ཨིན་དུ་རྒྱ་གར་

ཉི་སྐྱོན་གྱི་མཐོ་སློབ་ནས་ཕྱི་ལུགས་སྐྱོན་གྱི་རིག་པར་
 སློབ་སྦྱོང་(M B B S) སློབ་ཐར་ཟུང་། སྐྱོན་པ་རྒྱ་
 མཚོ་ལགས་ཁོང་ཉིད་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོད་བསྟེན་
 ཡར་རྒྱས་ཐོག་ཞབས་ཞུ་བསྐྱབ་འདོད་པ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༡༤ ལྷ་ ༩ ལས་དཔེ་བོད་ཀྱི་བདེ་ལེགས་སྐྱོན་ཁང་དུ་
 སྐྱོན་པའི་ལས་སྐྱོར་བསྐྱོས་གཞིག་གིས་ད་ཆ་སྐྱོན་པའི་
 ལས་འཁུར་ཞུ་བཞིན་པ་བཅས་འོ་སློད་འདོད་བསྐྱུས་སུ།

༧། འཇམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་སྤྱང་བཙུང་དང་འབྲེལ་བྱ་ཐོག་གཏམ་བཤད་གོ་སྐྱོད་ཞུས་པ།

ལོ་སྤྱང་འཇམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་སྤྱི་གཞུང་གསུང་བཤད་ལྷ་
 ༧ ཚེས་ ༧ དེ་འཕྲོད་བསྟེན་སྤྱི་གཞུང་གསུང་བཤད་བརྟེན་
 པའི་དུས་ཚེས་བསྐྱོན་ཉིན་མོ་དེ་འཇམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་

ཉིན་མོ་ཞེས་གཏམ་འབེབས་ཀྱིས་སྤྱང་བཙུང་ཞུ་བཞིན་
 པར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་འདི་ལོ་
 ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་
 གི་སྐྱོན་སློབ་ལས་ཤྱ་ཐོག་བསྐྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་གསུང་
 བཤད་ལས་རིམ་ཞིག་གོ་སྐྱོད་ཞུས་ཡོད། གསུང་
 བཤད་ལས་རིམ་གྱི་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་མར་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མོ་སྤྱང་བཙུང་རྒྱ་བསྐྱོད་ས་
 དང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་

བཅར་སྐྱོན་པ་བཞེས་པ་སྤྱི་ཚེ་དབང་རྟ་མགོན་མཚོ་ག་
 དང་ཕྱི་ལུགས་སྐྱོན་པ་ཨོ་རྒྱུན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་འོ་སློད་
 ཞུས། གསུང་བཤད་ནང་དོན་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་འཕྲོད་
 བསྟེན་ཞེས་པའི་གོ་དོན། ༡། འཇམ་གླིང་འཕྲོད་
 བསྟེན་ཉིན་མོ་དེ་འབོད་སྤྱི་ལས་སློབ་གསོ་ལེན་དགོས་
 པ། ༢། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྱེད་
 གཤམ་ཆེ་བའི་ནད་གཞི་དང་དེའི་རྒྱ་མཚན། ༣། སྤྱི་
 ཚོགས་བདེ་ཐང་བསྐྱོན་རྒྱུར་སྐྱོན་པའི་ལས་འགན་ཅེས་
 དོན་ཚན་བཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་གསུང་བཤད་གནང་
 བ་དང་། ༤། ཐོག་ཏུ་མཉམ་བཞུགས་གནང་མཁན་ད་
 ས་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཅིས་མཐོ་སློབ་ཁང་། སྤྱང་ལོར་བོད་
 ཀྱི་སྐྱོན་ཅིས་མཐོ་སློབ་ཁང་། ལུགས་པོ་རི་བཞུ་རྟེན་
 བོད་སྐྱོན་སློབ་གཉེར་ཁང་། ལྷ་ ༧ དབུས་བོད་ཀྱི་
 གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གསོ་བ་རིག་སྤྱི་ཚོགས་
 དཔལ་སྤྱང་ས་རིག་གནས་མཐོ་སློབ་དོན་གཉིས་འོར་བུའི་
 དགའ་ཚོལ། བལ་ཡུལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་

ཁང་བཅས་ཁྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་གྲངས་ ༤༣ ཅམ་མཉམ་ གྱི་ལས་རིམ་ཆ་ཆང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡུ་ལུ་ཁ་ཁ་བྱང་
 བཞུགས་ཀྱིས་དུས་ལུན་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཅམ་རིང་གསུང་ འདིའི་<<https://youtu.be/88UWyPH1pAI>> རོག་
 བཞུགས་དང་རྩི་བ་བཟོ་སྐྱེད་གནང་ཡོད། གསུང་བཞུགས་ གཟིགས་སྐབས་ཀྱི་ཡོད།

༥། གནས་ཚུལ་སྤྱི་བཏུས།

༥༡ ལྷན་བཞུགས་སྐྱེལ།
 རོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་
 རྟོག་ཚུ་ ༡༠ དགོངས་རྟོག་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་རོད་ཀྱི་
 གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་བཞུགས་ཀྱི་དེ་བཞུགས་ལུ་སྤྱོད་
 རྒྱུ་སྤོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༠༦ ལོར་དེ་བཞུགས་འགོ་འཇུགས་གནང་ནས་འདི་
 ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༤
 ཚེས་ ༣༠ བར་ཁྱོད་སྐྱོད་བཞུགས་ ༣༣ དེ་བཞུགས་
 གནང་བས་ད་བར་ཁྱོད་སྐྱོད་བཞུགས་ ༥༧ ལྷན་
 ཚོགས་ འོག་སྐྱོད་པའི་དེ་བཞུགས་ལུ་སྤྱོད་ཟེ།

༥༢ རོད་སྐྱོད་མ་སྐྱོད་སྤོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི།
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་ལྷན་ཚོགས་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་
 བཞུགས་བཞུགས་དང་ཡང་སྤོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་
 ལུ་ལྷན་དང་ལས་དོན་ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆེད་རོད་སྐྱོད་མ་སྐྱོད་
 སྤོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཞེས་ཟུར་སྤྱི་གནང་བས་ ༢༠༢༡
 ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༣༠ བར་
 ཚོགས་མི་གྲངས་གཅིག་འཇུག་ལུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ད་བར་ཁྱོད་
 རྒྱལ་ཁབ་འཇུག་ ༡༥ ལས་ཚོགས་མི་གྲངས་ ༡༠༣
 རོད་སྐྱོད་མ་སྐྱོད་སྤོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རང་མོས་
 ཀྱིས་འཇུག་བཞུགས་དེ་བཞུགས་གནང་ཡོད།

༥༣ རོག་གཏན་བཞུགས་དང་བཟོ་སྐྱེད།
 རོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྤྱི་བཏུས་གསོ་
 བ་རིག་སྐྱོད་བཞུགས་ཀྱི་ཞེས་ཡོན་གོང་སྤྱི་ལོ་ཆེད་ཟབ་
 སྤྱོད་རིམ་བཞུགས་ལུ་སྤོགས་ལུ་དང་ལུ་བཞུགས་ཡོད་པས་
 འདི་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ ལས་ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༣༠ བར་ཁྱོད་
 བཞུགས་གཞི་འཇུག་བཞུགས་ཀྱི་རོག་གཏན་བཞུགས་དང་
 རྩི་བ་བཟོ་སྐྱེད་གནང་ཡོད།

- གཏན་བཞུགས་ཀྱི་བཞུགས་ཀྱི།**
- ༡། གསོ་བ་རིག་པ་ལས་མི་ལས་བཞུགས་ཐབས་སྐྱོད།
 - ༢། གསོ་བ་རིག་པའི་དབྱུང་བཅོས་ཀྱི་སྐྱོད།
 - ༣། ཀོ་མེ་ཏ་ ༡༤ ལྷན་བཅོས་ཉམས་སྤོང་ལས་ཁྱོད་པའི་
གལ་ཆེའི་གནང་དོན།
 - ༤། ཀོ་མེ་ཏ་ ༡༤ ལྷན་བཅོས་དང་འབྲེལ་སྐྱོད་བཞུགས་ལས་
ལ་ལས་སྤོགས་བཞུགས་སྤོགས་ལུ་སྤོགས་གསོ་བ་རིག་ལས་
ཀོ་མེ་ཏ་ ༡༤ གསོ་བཅོས་སྤོང་གཏན་བཞུགས་བཞུགས།
 - ༥། ཀོ་མེ་ཏ་ ༡༤ ལྷན་ལས་དང་འབྲེལ་སྐྱོད་བཞུགས་ལས་
ལས་སྤོགས་བཞུགས་སྤོགས་ སྤྱི་སྤོགས་སྐྱོད་ཀྱི་རོག་
ནས་ཀོ་མེ་ཏ་ ༡༤ གསོ་བཅོས་སྤོང་གཏན་བཞུགས་
བཞུགས། རོད་སྤོགས་གསོ་བ་རིག་ལས་ཀོ་མེ་ཏ་ ༡༤
གསོ་བཅོས་སྤོང་གཏན་བཞུགས་བཞུགས།

༦། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལས་གཉན་སློབ་སྐོར། ཕྱི་
 ལུགས་སློབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀོ་མེཾ་ ༡༩ གཉན་
 སློབ་ངོས་འཛིན་དང་དེའི་ནམ་འགྲུབ། སོག་ཡུལ་
 དུ་ཀོ་མེཾ་ ༡༩ བད་པར་བོད་སློབ་ཀྱིས་གསོ་བཅོས་
 སྐྱོང་གུབ་གཏམ་བཤད།

༧། བོད་ལུགས་སློབ་སྐྱོང་རིག་པའི་ཁྲད་ཚོས་དང་
 དོན་གནད། གཉན་རིམས་ཀོ་མེཾ་ ༡༩ བན་པའི་
 སློབ་རིགས་འགའ་ཡི་སྐྱོར་སླེབ་དང་ཕན་ཡོན།

༥། ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ།

**སློབ་རམས་པ་ལྷུན་ཁང་ཉི་མ་ཚེ་རིང་ལགས་སྐྱེ་ཚེའི་
 འཕེན་པ་རྫོགས་པ།**

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩ ལྷོ་ཆུ་ཚོས་ ༥།༢༠
 ཅམ་ལ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
 གཞིན་ལུང་པ་སློབ་རམས་པ་ལྷུན་ཁང་ཉི་མ་ཚེ་རིང་
 ལགས་སྐྱེ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་
 ཚུལ་ཐོས་པར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ལྷ་ངན་རྗེས་དྲན་
 དང་སྐྱགས་གསོལ་བ་སློབ་ལས་འབྲུགས་དབུ་ལྷོ་བ་དང་
 ཚབས་ཅིག་ཚེ་འདས་ཁོང་གི་ནང་མི་སློབ་མཆེད་ནམས་
 ལ་ཕྱགས་གསོ་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་ཞུ།

སློབ་རམས་པ་ལྷུན་ཁང་ཉི་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་གི་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོར་བོད་རྒྱལ་ཅེ་ཕྱག་སྐྱོང་ལྷུན་ཁང་གི་བྲིམ་
 གཞིས་ནང་སྐྱེ་ལུངས་ཤིང་ ༡༩༩༤ ལས་ ༡༩༩༧ བར་
 བོད་རྒྱལ་ཅེ་སློབ་གྲུང་ལོ་ལྷ་རིང་སློབ་སྐྱོང་གནང་། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་འབྲུག་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་ཕྱོལ་
 དུ་འབྱོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལས་ ༡༩༩༩ བར་དུ་ས་མཚན་
 ཉིད་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ལོ་གཅིག་རིང་ནང་ཚོས་སློབ་
 གཉེར་གནང་ཞིང་ ༡༩༩༩་་་༡༩༩༩ བར་བོད་གཞུང་
 སློབ་ཅིས་མཐོ་སློབ་ཁང་དུ་ལོ་ལྷའི་རིང་གསོ་བ་རིག་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་སྐྱོང་གནང་སྟེ་སློབ་པ་དཀའ་
 བརྒྱབ་སློབ་མཐར་སོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ དང་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོར་ཏེ་ཧྲ། རལ་ཉོར་ས་གནས་འཕྲོད་བསྟེན་
 ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་དང་ས་གནས་གཞིན་བུའི་
 ལས་འཁུར་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣
 བར་བོད་ཀྱི་སློབ་ཅིས་ཁང་གི་བརྟུག་དཔུང་སློབ་པའི་
 འགན་འཁུར་གྱིས་ལོ་ལྷའི་རིང་ཡན་ལག་སློབ་ཁང་ཁག་
 བད་སློབ་པའི་ཞབས་ཞུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལས་ ༢༠༠༣ བར་བོད་ཀྱི་སློབ་ཅིས་ཁང་གི་ལྷོ་ལི་
 བསམ་ཡས་སྤིང་ཡན་ལག་སློབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
 སློབ་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་བོད་ཀྱི་
 སློབ་ཅིས་ཁང་ནས་སློབ་རམས་པའི་མཚན་གནས་བཞེས།
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ལྷོ་ལི་བསམ་ཡས་སྤིང་དུ་སློབ་
 ཁང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་སློབ་ཁང་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་ད་
 བར་འགོ་བ་ནད་པ་མང་པོར་སློབ་བཅོས་དང་ཉམས་ཐག་
 བད་པ་མང་པོར་སློབ་སྦྱོར་གནང་ནས་འགོ་བ་ནད་པའི་
 ཚེ་སློབ་སྐྱོབ་པའི་བརྒྱབས་ཚེད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་བཞག་

གནང་ཡོད། རྩི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོ་ལོ་གསུམ་རིང་
 བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་
 གཞུང་པའི་མཚན་གནས་ཐོག་སྤྱུག་ལས་འགན་འཁུར་
 གནང་ཡོད་པ་དང་རྩི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོ་དེ་བར་གསོ་
 རིག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷི་ལི་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འབྲེལ་
 མ་ཐུང་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། རྩི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་
 བརྒྱུད་བར་ཁྱོད་མི་ལོ་ ༢༢ ལྷག་གསོ་བ་རིག་པའི་
 བརྟུག་དབྱུང་སྐྱོན་པ་དང་དེ་བཞིན་གསོ་རིག་རྫོང་ཟུང་
 སྤྱོད་དང་ཀྲུལ་གྱི་ཀྲུལ་ནང་གི་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བོད་
 སྐད་གཏམ་བཤའ་དང་རྒྱ་གར་གཙོ་སྤྱི་ཀྲུལ་ཡུལ་
 གུ་མང་ལོར་གཏམ་བཤའ་དང་སྐད་སྐོར་རྒྱ་ཆེ་གནང་
 ལོ་ལོ་གསོ་རིག་བསྐྱོད་དོན་སྦྱོར་ཞབས་འདེགས་ཚེན་པོ་
 ལུས་གནང་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ ལྷིང་བསྐྱེད་སྤྱོད།

༡༩༦༠.....༢༠༡༡

སྐྱོན་རམས་པ་བསྐྱོད་འཛིན་ལོར་བྱ་ལགས་སྐྱེ་ཆའི་
འཕེན་པ་རྫོགས་པ།
 རྩི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༦ ལྷོ་ཆུ་ཚོད་ ༢༡༥༠
 ཅམ་ལ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
 མི་སྐྱོན་རམས་པ་བསྐྱོད་འཛིན་ལོར་བྱ་ལགས་སྐྱེ་ཆའི་
 འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྦྱོའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་པར་
 བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་
 ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཉེ་སྤྱད་རྗེས་འབྲེལ་དང་སྤྱུགས་
 གསོལ་བ་སྐྱོན་ལམ་འབྲུགས་འབྲུག་ལུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་
 ཆེ་འདས་ཁོང་གི་ནང་མི་སྐྱོན་མཆེད་རྣམས་ལ་ཐུགས་
 གསོ་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་ལྷོ། སྐྱོན་རམས་པ་
 བསྐྱོད་འཛིན་ལོར་བྱ་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་རྒྱ་

གར་ལུ་སྤྱོད་གྲུལ་མངའ་ཁོངས་ཀ་ལོན་སྤྱུག་ཏུ་སྤྱོད་
 འཁུར་ས། རྩི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་རྒྱ་གསོ་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཅིས་
 མཐོ་སྐོབ་ཁང་གི་སྐབས་ལྷ་པའི་སྐོབ་ཁོངས་སྐོབ་བཞུགས་
 ཀྱིས་ལོ་ལྷིང་རིང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་
 ལ་སྐོབ་སྤྱོད་གནང་ལོ་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་སྐྱོན་པ་
 དཀའ་བརྒྱུ་པའི་སྐོབ་པ་མཐར་མོག། ཐོག་མར་ ༡༩༩༦
 ལོ་སྐྱེ་ཆའི་འཕེན་པ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་བོད་ཀྱི་གསོ་
 བ་རིག་པའི་བསྐྱོད་དོན་སྦྱོར་དང་ཡང་སྐོབ་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་
 ཅིས་ཁང་དུ་མི་ལོ་ ༣༣ ཅམ་རིང་སྐོབ་རྗེས་དང་སྤྱོད་
 གྲུ་བ། ལི་ལོང། ཀོ་ལ་གཏ། ཀོ་ལེ་གལ་དོན་ལྷན་སྤྱོད་
 ལྷི་ལི་རོ་ཉི་ནི་དང་བསམ་ཡས་སྤྱོད་ཡན་ལག་སྐྱོན་ཁང་
 བཅས་ནང་བརྟུག་དབྱུང་སྐྱོན་པའི་འགན་འཁུར་གཙོ་
 བོ་བཞེས་ལོ་ལོ་ལྷན་མཉམས་ཐག་ནང་མཐར་མང་ལོར་སྐྱོན་
 བཅོས་དང་ཟས་སྤྱོད་འཕྲོད་བསྐྱོན་གྱི་སྐོབ་གསོ་ལམ་
 ལྷོན་རྒྱ་ཆེ་གནང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ཞབས་འདེགས་སྐྱོན་ལྷག་ལུས་གནང། རྩི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལོར་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཅིས་མཐོ་སྐོབ་ཁང་ལོ་ལོ་སྐྱོན་རམས་
 པ་རྒྱུང་བའི་མཚན་གནས་བཞེས་གནང། རྩི་ལོ་
 ༢༠༠༦ ལྷ་ ༡ ཆེས་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཚད་ལྡན་སྐབས་པའི་ཁོངས་
 དེབ་སྐྱེལ་གནང་ཞིང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཚེན་དང་
 ཟབ་སྐྱོང་ལ་མཉམ་ཞུགས་གནང། ལྷན་ཚོགས་ ༢༠༡༡-༢༠༡༣
 བར་ལོ་གསུམ་རིང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་ཀའོ་རྒྱུ་ལུ་ལྷན་ཚོགས་དང་སྐབས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ས་གནས་
 འབྲེལ་མ་ཐུང་པར་བསྐྱོད་པའི་གཞུང་གི་སྐྱོད་ལུ་ལྷན་ཚོགས་
 འཕུལ་དང་། ས་གནས་དེ་གར་ཚགས་པའི་ལྷན་ཚོགས་ལོ་
 རི་འཕུལ་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་གཉེན་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་ཞིབ་ལས་
 དོན་ཚེད་ལྷན་ཚོགས་ཞིབ་ཚོགས་མེད་བསྐྱོད་པའི་གཞུང་གི་སྐྱོད་

ལྷན་ཚོགས་ཞིབ་ལས་དོན་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ལོ་ ༢༠༠༦ ལོར་ཁོང་ཉིད་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་
 ཉིད་གང་ལ་ཚེད་དུ་དམིགས་ནས་སྐྱོད་པའི་གཉེན་འཛུགས་པའི་
 དམིགས་དོན་ལས་གོ་མ་སྐྱོད་པར་གང་སྐྱོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་དེས་འགྲོ་བ་ནད་ཀྱིས་མཉམ་བ་རྣམས་གསོ་
 ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་
 ཉིད་ནས་སྐྱོད་པའི་གཉེན་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་
 ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་

༥། ལྷན་ཚོགས་ཚེན་ཚུ།

- བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་
 ཚེད་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་
- ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་
 ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ ༡༦༥༠༠༠
- ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ Neelam
 Kshirsagar ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ ༡༠༠༠༠༠
- ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ Abhay

- Krishna ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ ༥༠༠༠༠༠
- ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་
 ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ ༡༠༠༠༠༠
- ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་
 ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ ༥༠༠༠༠༠
- ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་

SORIG Newsletter

CENTRAL COUNCIL OF TIBETAN MEDICINE

July, 2021

VOLUME: 34

CONTENT

Chairperson's Message

1. 17th founding anniversary and inauguration of CCTM New Office
2. CCTM 34th Board Meeting
3. Appointment of new Executive Member
4. Webinar on World Health Day - Building a fairer, healthier world
5. News in brief
6. Obituary
6. Thank you note

UPCOMING EVENTS

- 3rd Sowa-Rigpa Day Celebration
- Inspection to Medical Colleges and Pharmaceutical Departments
- Online Talks and Discussions
- 35th CCTM General Meeting

Editors – Dr. TseringTsamchoe, Chairperson
Dr. Ngawang Jinpa Sunang, General Secretary

Published by: Central Council of Tibetan Medicine

CHAIRPERSON'S MESSAGE

While the minor common cold is being doubted as the Covid-19 due to the various Covid variants, people are set back and pray instead of visiting hospitals when in minor sickness. In such unfortunate situation, front liners and public had to face the situation by taking mere Sowa-Rigpa immunity pills, wearing Rimsung Rilbu and following the precautionary advices. It was a proud moment to see the front liners working day and night for the people and witnessing the effectiveness of Sowa-Rigpa precautions and preventive measures against Covid-19. Eventually it drew an attention from western and Asian countries including India which obviously gives us hope for the recognition of traditional medicine in western platform. However, although our thousands centuries old medical system possess tremendous treatment procedure that has been build up through practical and its effectiveness are evident butto this day it lacks evidence based research and scientific proof. Therefore, it is important to nurture research scholars in Sowa-Rigpa Institutions and work on scientific based research work.

Secondly, if we look into the Iron Bird year's (Tibetan lunar calendar) death caused by Covid-19 pandemic, we come to a conclusion that those who have chronic health issues like Hypertension, Diabetes, Asthma, Cardiac diseases are more prone to death. As per Sowa-Rigpa's concept, the prime cause of all ailments is improper diet and behavior; therefore, it is advised to remember these two factors to always maintain good health. Although all our practitioners are well aware of the Sowa-Rigpa concept in details and are advising their day to day patients, I would like to remind our practitioners to give diet and behavioral advice in general along with medication to build up healthy society. I request all our health practitioners and health workers to keep up your good work keeping in mind to protect yourself and save others without losing hope and courage during this pandemic. I would also like to convey my deepest condolences and utmost respect to all those who had to sacrifice their lives for the sake of others during this pandemic.

With Prayers,

sMenpa (Dr.) Tsering Tsamchoe

1st July 2021

1. 17TH FOUNDING ANNIVERSARY AND INAUGURATION OF CCTM NEW OFFICE

Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) celebrated its 17th founding anniversary and inauguration of new office on 5th January 2021. The new office was facilitated by the Department of Health, CTA, as per appealed by the CCTM executive members. Kalon Choekyong Wangchuk, Dept. of Health, Central Tibetan Administration has graced the occasion as the Chief Guest and Acharya Yeshe Phuntsok, the Deputy speaker of Tibetan parliament in exile as the special guest, other invited guest were Secretary and Additional secretary of Health Department, CCTM former executive members, Director of Delek Hospital and Men-Tsee-Khang.

Celebration program started at 9 am with the consecration for the new office of CCTM by Ven. monks from Nechung Dorjee Drayangling. Chief guest Kalon Choekyong Wangchuk has inaugurated the new office followed by offering of scarf, reciting Youthok Soldep and serving ceremonial tea and sweet rice.

Thereafter, Dr. Tsering Tsamchoe, Chairperson of CCTM read the annual report (2020) of CCTM and the special guest Acharya Yeshe Phuntsok virtually launched a Sorig Journal (Vol.2) compiled by CCTM and addressed a speech. He conveys the greetings on behalf of TPiE to all the attendee and online participants. In his speech he said “It’s been now nearly 60 years since the establishment of Men-Tsee-Khang in India by His Holiness the 14th Dalia Lama solely to preserve and promote this thousand years old healing system, which is one of the five major fields of knowledge of Tibet. Gradually Chagpori Tibetan Medical Institute, Dept. of Sowa-Rigpa, CIBS, Ladakh, Department of Sowa-Rigpa, CIHTS, Sarnath, Menriling Sorig Bum-bZhi Medical college and recently Sowa-Rigpa college in Namgyal

Institute of Tibetology, Sikkim were established in India and thereby number of Tibetan medical practitioners have also increase with the establishment of afore mentioned institutions as stated in CCTM report”. He also said that CCTM legal code (Act) was passed by the 13th Assembly of the Tibetan Parliament in Exile during its 5th session after receiving many suggestions to implement standard practice of Sowa-Rigpa and today it has been 18 years since the Act passed and 17 years of Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) establishment.

He added, “in 2014, continuation of the CCTM came into question whether it is needed or not. As a result, detail discussions were held between the members of parliament and Kashag in parliamentary sessions. TPiE special Committees were formed in this regard and I with late Dr. Pema Dorjee La and parliament member Karma Yeshe La were asked to prepare a report on this matter within six months and we submitted it during the 10th parliament session. The report was then categorized in 5 sections each containing 10 to 15 questions which were later handed to Health Kalon, Director Men-Tsee-Khang and all the concern dignitaries for their suggestion. Thereafter, the CCTM Legal Code was upgraded slightly according to Ayush Norms and the upgraded code was formed with request to Kashag for the needful financial support to sustain and run CCTM office efficiently. It was in 2015 and now six years have passed. The rules and regulations of the council are also approved and passed by the Tibetan Parliament-in-Exile which needs to be abided by all the concern offices, medical institutions and registered members. Success and progression of CCTM till now must be credited to the combined effort of all the members and it is also important to implement the task as per the Council’s prioritized aims and objectives.”

He further said that though he was not in this field of knowledge, he was an advisor of CCTM till now and attended numerous CCTM meetings and is therefore familiar with CCTM works. He

had also attended CCTM conference in New Delhi in 2019. All the requirements and facilities needed for CCTM are provided, starting from passing of Act in the Parliament to taking its responsibility by the Kashag, and followed by consecutive conferences. In the first conference, there were a large number of participants which decreased significantly in the following conferences. In 2019, the Deputy Speaker had attended the 6th General Body Meeting of CCTM held in Delhi as an advisor which had very few participants. He said it is essential to attend conferences organized by the CCTM.

He further said that under CCTM there are private and government medical institutions. CCTM should give proper vigilance and advice to provide proper health benefits to all and to avoid the misuse of this ancient precious healing system from the interest of money. People come to this healing system out of devote, respect and belief and not just for pain relief. Finally, he concluded his speech by advising CCTM and all the practitioners to publish articles against misuse of Sowa-Rigpa practice by Chinese Communist Party and also emphasized to keep good relationship with concerned Indian leaders. Later, Chief guest Kalon Choekyong Wangchuk lauded the newly inaugurated office of CCTM and recollects and reaffirmed Kashag and especially Department of Health's support for the Sowa-Rigpa financially and morally. He also mentions about the important of collective support amongst institutions devoid of any sense of competitions for the wellness of Sowa-Rigpa system. The chief guest concluded his speech by requesting CCTM, Institutions and practitioners to recollect the messages of His Holiness the Dalai Lama on Sowa-Rigpa and analyze whether those were fulfilled or not. Morning function successfully concluded with the vote of thanks by the Chairperson, CCTM.

In the afternoon, to commemorate the 17th Founding Day, CCTM organized online lectures on the topic [Conception of Human Body]

according to four traditional systems ie, Sowa Rigpa, Ayurveda, Sidha and Unani system. The Founding Day was concluded successfully at 4:45 pm with the question answer session.

2. CCTM 34th BOARD MEETING

As per CCTM norms two sessions of Board meeting are held in a year. The 34th Board meeting was held at CCTM office on 30th January 2021. Chairperson briefed the works done in last five months followed by discussion on the 7 agenda points-Approval of registration extension for two pharmaceutical departments after analyzing the reports submitted by the inspections team; Practitioner's new registration certificate; tentative program for the upcoming 3rd Sowa Rigpa Day, Plan, project and budget for the next financial year and other important issues.

Due to Covid-19 pandemic and the restrictions imposed by the state, members residing here in Dharamsala could gather for the meeting and the rest attended virtually and the decision were made mutually.

3. APPOINTMENT OF NEW EXECUTIVE MEMBER

As of Clause 6.1.D of CCTM Legal Code, Dr. Ugen Gyatso from Delek Hospital, Dharamsala has been appointed as an Executive Member from 26th March 2021 after resignation of Dr. Tenzin Norsang. Dr. Ugen Gyatso did his primary schooling from TCV Gopalpur and secondary schooling from TCV Selaqui. He graduated and attained his MBBS degree from Indira Gandhi Medical College (IGMC), Shimla through Sherig Scholarship under CTA. He always wanted to serve for Tibetan community specially the poor and needy people. He was

designated as a medical officer in Delek Hospital in Dharamshala, Himachal Pradesh in Feb. 2018 and currently working at same hospital.

4. WEBINAR ON WORLD HEALTH DAY

On this World Health day, CCTM has invited guest speakers from two different field of medicine and had discussion on the following topics with the medical students from different Sowa-Rigpa Colleges/Institution.

Topic covered:

1. How you define Health (Physical, Mental, Emotion and Environmental Health)
2. Educating from WHO's theme "building a fairer and Healthier World.
3. The most prevalent disease in exile Tibetan communities and its causes.
4. Responsibilities of doctors for the healthy society.

Online lecture session started with the introductory speech by CCTM Chairperson on the background of World Health Day followed by introducing guest speakers - Dr. Tsewang Tamdin, the senior personal visiting physician to His Holiness the Dalai Lama and Dr. Ugen Gyatso from Delek Hospital. Medical students from Men-Tsee-Khang College, Dharamsala and Bangalore, Chagpori Tibetan Medical Institute, Department of Sowa Rigpa, CIHTS, Palpung University for the Buddhist Science and Sowa Rigpa International College, Nepal. Around 63 students had attended the lectures and the session was run successfully with questions and answers session for two hrs. Online Celebration of World Health Day can be viewed from the link:<<https://youtu.be/88UWyPH1pAI>>

5. NEWS IN BRIEF

1. Registration Update:

As of the Clause 9 & 10 of the Legal Code, and Regulations, total number of 33 Tibetan medical practitioners has been registered as a Qualified Medical Practitioner (QMP) under CCTM from 1st Jan. 2021 till 30th June 2021, making a total of 540 registered doctors till date.

2. Members of Friends of Tibetan medicine

CCTM has resolved to open a new registration as members of Friends of Tibetan Medicine in 2010. One member has been registered in last 6 months making the total number of 103 voluntarily registered members of friends of Tibetan Medicine from 18 different countries all around the world.

3. Online talks and discussion

CCTM organized various online talks and discussion sessions to enhance the medical knowledge of practitioners. Talks and discussions on following seven different topics had been conducted from January 2021 till June 2021.

Topics covered:

1. Dream Analysis in Sowa-Rigpa
2. External Therapies and its practice
3. Knowledge, experience and lessons learned from Covid-19
4. Guidelines on self-care and Management of Covid-19 during the 2nd wave.
5. Introduction to SARS CoV 2 new variants (Delta variants) according to western Medicine
6. Identification of Micro-organism and its manifestation according to Tibetan Medicine and Practical experience of

- treating Covid-19 patients in Mongolia
7. Significant features of Sowa-Rigpa Medical herbs for infectious disease.

6. OBITUARY

1. sMenrampa (Dr.) Nyima Tsering Lhunkhang (1964-2021)

The members and staff of Central Council of Tibetan Medicine are deeply saddened on the untimely demise of former Vice Chairman of Central Council of Tibetan Medicine sMenrampa Nyima Tsering Lhunkhang on 4th May 2021. The council and its members would like to express heartfelt condolences to his family and relatives.

sMenrampa Lhunkhang Nyima Tsering was born in Gyaltsé Lhunkhang family in 1964 in Tibet. From 1968 till 1971 he studied in Gyaltsé school, Tibet. He came into exile in India in 1981. He further studied in Buddhist School of dialectics for one year from 1981 to 1982. From 1982 he studied Sowa Rigpa in Men-Tsee-Khang college and graduated in year 1987 with Kachupa degree. He had served as a resident doctor in Tezu branch clinic, Dalhousie clinic, Delhi Branch clinic of Men-Tsee-Khang from 1988 till 2003. He was awarded with Menrampa degree in year 2000. Since 2004 he established Lhunkhang Sorig Clinic and continued with his service for the ailing beings. We highly appreciate him for his kind heartedness towards many poor patients and his generosity of free medical camp in many remote areas.

He dedicated his service as a Vice Chairman of Central Council of Tibetan Medicine from 2007 till March 2010. Since 2014 he had been working as a regional coordinator of CCTM Delhi region. From 1988 for the last 22

years he served as physician, conducted workshops, medical camps and talks in India and all around the world. He is one of the most senior and renowned Sowa-Rigpa doctors who dedicated his entire life for the service of humanity.

2. sMenrampa (Dr.) Tenzin Norbu (1960-2021)

The members and staff of Central Council of Tibetan Medicine are deeply saddened by untimely demise of sMenrampa Tenzin Norbu on 16th May 2021 around 7:50 am at Indresh Hospital, Dehradun. The council and its members would like to express deepest condolence to his family and relatives.

sMenrampa (Dr) Tenzin Norbu was born in Kalimpong, West Bengal in 1960. He studied Sowa-Rigpa system of medicine for five years in Men-Tsee-Khang College and graduated with the Kachupa degree in 1986. Ever since his graduation as a medical practitioner till his last breath, he work hard for the welfare of public health and served as a physician in various branch clinics of Men-Tsee-Khang (Bomdila, Salugara, Shillong, Kolkata, Kollegal, Rohini, and Mujnukatila). In 1999 he was awarded sMenrampa Chungwa (MD) Degree from Tibetan Medical & Astro. College, Dharamsala. He was registered as a CCTM member in 2006 and also attended varies CCTM conferences. He also served as a CCTM regional coordinator (Sikkim, West Bengal) for three years from 2011 till 2013. During his tenure as a regional coordinator, he was one of the inspection team members to visit Chagpori Tibetan Medical Institute for inspection. He sincerely dedicated his life to work for the ailing beings. He is one of the most senior and renowned Sowa-Rigpa doctors who dedicated his entire life for the poor, needy and sick patients.

7. THANK YOU NOTE

CCTM would like to thank all the following donors, contributors & people who directly and indirectly support for CCTM activities.

• Dr. TsewangTamdin	1,650.00
• Smt. Neelam Kshirsagar, Mumbai	10,000.00
• Shri. Abhay Krishna, Bengaluru	5,000.00
• Dr. Nyima Tsering, Nepal	1,000.00
• Offering (Mendrel Tendoe) amount received during CCTM office inauguration function	5,000.00
• Special thanks to the 32 sMenpas of 5 th & 6 th Tibetan Medical batch of Men-Tsee-Khang who have contributed furniture for the CCTM new office (Cost INR 118,350.00)	

Details of CCTM Bank Accounts:

Account Name : Central Council of Tibetan Medicine
Account No. : 20590110016886
IFSC Code : UCBA0002059
MICR Code : 176028096
Address : UCO Bank, CTA, Dharamsala, Distt. Kangra, (H.P.) INDIA

To

If undelivered, kindly return to :

Central Council of Tibetan Medicine

Dept. of Health Building, Gangchen Kyishong, Dharamsala-176215, Distt. Kangra,
Himachal Pradesh, North India | Tele Fax: + 91 1892 226462 / 8629006677 / 9816095637

Email: chethoe@yahoo.com / cctm2004@gmail.com

Website: www.tibmedcouncil.org